

БРОЈ 10 ЛЕПТА

„Народ“ излази свакога дана по подне.

Штампарија се налази у ул. Леонтос-ту-Софу бр. 13.

Власник
КРСТА Љ. МИЛЕТИЋ

НАРОД

Рукописи се не враћају.

Огласи и белешке наплаћују се по погодби.

Редакција је у улици Булгароктон бр. 59.

Главни уредник
ДРАГ. С. ГОГИЋ

Један историјски докуменат

— ДЕКЛАРАЦИЈА НАРОДНОГ УЈЕДИЊЕЊА —

I

Богоморско начело *divide et impera* (раздели па владај), које је толика зла починило човечанству док није најзад уродило овим садашњим ратом, страховито је погађало наш троимени српско-хрватско-словеначки народ у његову историјском развићу. По његовим кобним и дуготрајним последицама, које су се најубитачније одазивале на живот нашег народа, рекло би се да је то начело било сковано у каквом сатанском мозгу једино и искључиво с обзиром на наш народ. Нису то биле само године и деценије већ су се низала читава столећа, у току којих смо ми, Срби, Хрвати и Словенци, гране једног и истог благородног и питомог стабла, подледали упливу тога страшного начела и подносили све страхоте његове сурове и бездушне примене, купајући се често у братској крви и гушајући се једновремено у моралној мори, коју је нека невидљива али неодољива сила ипак сваљивала на нашу душу. Та невидљива сила чинила је те смо ми у тренутцима када је паклени творац и руковацац горњег начела највећма успевао и спремао се да кличе конач-

ној победи својој, у непроученим дубинама душе наше, у неиспитаним кутићима срца нашег, осећали неку тугу, неку сету која је дејствовала тако да не будемо задовољни самима собом ни онда када је изгледало да жањемо жељене плодове; та невидљива сила потицала је из оног дубоког и непресушимог извора који је песник крстио и обесмртио речима:» Брат је мио које вере био.»

Ми то своје душевно стање нисмо могли појмити и разумети, јер су нас ометали да трагамо за његовим пореклом осећаја, који нису били наши али који су у нама беснили елементарном силином баш за то што су били туђи, баш за то што су били пресађени подло и вештачки у нашу чисту, племениту и наивну душу.» Потурица је гори од Турчина» је друга једна мисао која се може математички применити на све оне који су плен туђих мисли и туђих осећаја. Али оно што ми, жртве пакленог опсенара, заслепљене дахом туђе душе, нисмо бивали у току векова у стању да схватимо и разумемо, схватао је и разумевао наш милосрдни и крволочни народни целат, па

су се с тога његове усне, које су се у даном тренутку припремале да урликну и обзнане његову победу, развучиле у сатански жути смех разочарења. Наш народни гонитељ увиђао је да се у нашим међусобним борбама победилац и побеђени не односе међусобно с оном гордошћу и осиношћу, са победничке, и с мржњом и завишћу, са побеђеничке стране. Он је увиђао да се ти крвно завађени борци ипак крвнички не гледају, а то је баш оно што му је стварало разочарење, јер је знао од куда то тако бива, јер је био свестан да је то последица дејствовања једне потајне али страховито моћне силе која ће, кад се пробуди и упозна саму себе, разорити, у прах и пепео претворити и уништити све његове паклене смерове и сатанске умишљаје. Та сила, то је народна свест, то је манифестација на делу онога напред наведеног «Брат је мио које вере био.»

У овој општој трагедији, која из темеља потреса цео свет, наш народ у самоме тренутку када најјаче осећа бремене крста свога распећа, поздравља дан буђења те своје народне свести. Велика дела су навек плод великих конвулзија, великих потреса. Ми смо изгубили много, трпели смо и сносили свакојаке муке и невоље, али смо

ево доживели толико очекивани дан, у коме је наш троимени народ громко и достојанствено обзнанио са бедема стародревнога града Крфа, као и из саме дворане бечкога Рајхсрата да »пре свега, представници Срба, Хрвата и Словенаца понова и најодсудније наглашавају, да је овај наш троимени народ један и исти по крви, по језику, говорном и писаном, по осећајима свога јединства, по континуитету и целини територије, на којој неподвојено живи и по заједничким животним интересима свога националног опстанка свестраног развитка свога моралног и материјалног живота.« То је глас пробужене народне свести, па је за то тако дубок и бесконачан, па зато тако силно надима наше заморене али још потпуно здраве груди. Отварају се нови видци, указују се нови путеви којима има да греду у будуће наш ослобођени и уједињени народ, а трагови од жртава, оне свете хумке, посејане по тим путевима, показиваће му и подсећаће га на вечита времена колико се скупо плаћају народне тековине и са колико суревњивог самопрегоревања и пожртвовања, са колико жарке љубави и безграничне оданости те тековине ваља чувати.

Са тога дакле што су у Декларацији, даној у

Крфу на дан 7. јула ове године, бележи, уписује неизгладивим словима глас пробужене свести нашег троименог народа, са тога је тај докуменат у истини један јединствени историјски докуменат.

ЗВЕЗДИЦЕ

Тешко вуку, за ким пси не лају

И јунаку за ким не говоре.

Народна

А, јесте, Привредна Инспекција!... Постоји ли још Привредна Инспекција?

На Леванту нема поданства. Сваки има много пасоша, а има их који немају ни један. То изгледа чудновато, нама Србима. У мом срезу нема ниједног страног поданика...

Међутим, то није ни мало чудно: на Леванту нема ни језика, или има много рђавих језика, а у моме срезу само један зна рђаво српски, један што купује шљиве. А поданство ће, ако Бог да, бити по језику.

Али као да је овај Левант, на коме смо годину дана, почео да заражује и неког међу нама...

Гаргантуа

ЕКОНОМСКИ ПРЕГЛЕД

Сједиње Државе

Сједињене Државе су једна од економски најмоћнијих и најпотпунијих држава на свету. Ипак оне још из далека нису достигле капацитет своје производње.

Између индустријских особености у Сједињеним Државама постоји једна чисто еко-

ПОЛИТИЧКА ЕКОНОМИЈА

— МАРК ТВЕН —

1)

«Политичка економија је темељ сваке добре управе. Најумнији људи свих времена били су увек готови да посвете овом предмету...»

Овде бих прекинут и извештен, да ме неко доле тражи. Сиђох до врата и бађох се пред једним човеком, кога за питах због чега је дошао. Истовремено напрегох све своје силе, да што чвршће обуздам моје помамне мисли из политичке економије, јер се бојаж да ми не умакну или да се не почну бацавати. Зато у себи пожелех, да овај човек већ лежи у каквом каналу с товаром пшенице на глази.

Био сам сав угрозици. Он међутим изгледаше врло спокојан, и рече ми да јаво жали што ме узнемирава, али је, пролазећи оуда, приметио да

моја кућа нема громобрана. «Тачно је, само продужите. Шта треба урадити?» — Он ми одговори, да њему лично до тога није ништа стало, баш ништа, али да бч само волео да намести који. Ја, будући новајлија у својству сопственика куће — јер сам досад становао по хотелима и туђим с.ановима — трудио сам се као што би и сваки други радио, да се покажем пред светом као стари сопственик. Због тога, а и да бих га се курталисао, рекох му, да се и сам подуже носим мишљу, да наместим пет до шест громобрана, али да...» Непознати на то као да се изнади, и погледа ме пажљиво. Али ја се држах мирно, јер мишљах, ако сам учинио какву глупост, да се онда бар држањем не одам.

Он на то каза, да више воли да ради код меће но код маког у вароши. — «Врло добро одговорих ја. И ја се већ бојаж удалио, да продужим борбу прса у прса са мојим предметом; али ме он поново позва. Требало му је неопходно тачно знати колико «шиљкова» желим да наместим, на којим деловима куће и какву жицу волим. Све то беше затворена књига за човека, који је мало вичан поседничким пословима: Али ја се с позудање упустих у њих; вероватно да он није ни слутио моје неискство. Рекох му да намести осам «шиљкова», да их намести све на крову, и да употреби жицу најбољег квалитета. Он ми затим саопшти: да ми може и споручити квалитет «обичан» по двадесет и пет пара; и најзад по тридесет пара квалитет «цинккован са дуплом спиралом», која може зауставити муњу ма у ком тренутку и ма

одкуд долазила и учинити њен налет безбавним, а њене будуће напретке апокрифним». Рекох му да је «апокрифно» израз, који треба ценити с обзиром на етимологију, али да се мени — остављајући свако филолошко питање на страну — допада «дупла спирала» и да љу тај квалитет узети. Онда он рече, да би са двеста стопа «могао» изићи на крај, али, да би било како треба и да би тај рад био најбољи у вароши, и да би му се у вароши сви дивили, праведни и неправедни, и да би морали да признаду да у свом животу нису видели ни симетричнијег ни хиотетичнијег развијања енаге громобранске, — мислио је да стварно без четири стотине стопа не треба ништа радити, и да у осталом од тог не прави питање и да је готов и са мање да покуша. Рекох му, да се може кретати у граници од четири стотине

стопа, а иначе нека изради како хоће, само да ме остави на миру, да могу продужити свој рад. Најзад га се отарасих и ево ме сад, после изгубљеног пола часа, где поново запрежем и спрежем своје економско-политичке мисли, готов да продужим развијање своје тезе.

«...Најбогатија блага свога генија, свог искуства и свог знања. Људи, који су се највише одликовали у трговачком законодавству, међународном броству и биолошком скретању, свих времена, свих цивилизација, свих земаља, од Зо-роастра до г. Грила су...» Овде ме поново прекидоше и замолише да сиђем ради даљег споразума са човеком громобрана. Потрчях усламтео и узабућен горостасним мислима, које су се унеле у тако величанствене речи, да је свака од ових била читава поворка од слогова, којој би

номска — никако географска, — која јако утиче на живот земље: то су трустови. Овако се називају друштва са великим капиталима, која монополишу извесну производну (петролеум), фабрикацију извесног предмета (шине) експлоатацију каквог предузећа (железница каквог краја), или друштва која купују сву сировину, или убијају конкуренцију огромном продукцијом и крајњим обарањем цене.

Главна саобраћајна средства Сједињених Држава јесу железнице. Сем њих постоје и многи пловни путеви. Најбогатији предео водом је Средњина Раван са Великим Језерима и Мисисипом. Дужина железничких пруга износи 334.000 км., просечно више од Европе.

Сједињене Државе су пре свега агркултурна земља. Земљорадња у њима заузима прво место у свету, Главни земљораднички производи су кукуруз, пшеница, памук, сточарство. Одмах за овим долазе: вино, шећер, воће.

Услед хиперпродукције у агркултурним производима, у земљи се створила врло напредна агркултурна индустрија. Ту долазе: индустрија животних намирница, мликарство, млеко, а нарочито прерада и конзервирање меса; индустрија текстилна: вуне, свиле, а нарочито памука.

Главни земљораднички предели су на северо-истоку и југо-истоку, као и кишни предели Центра.

По минералном богатству Сједињене Државе су прва земља на свету. Оне имају мноштво највећих рудних извора.

Оне предњаче свима земљама у количини добијања корисних минерала, као угљена, гвожђа и петролеума; њима су најбогати северо-источни крајеви. Такође у погледу добијања драгоцених метала, злата и сребра, оне заузимају врло угледно место, њиме је најбогатија Западна Узвишица.

Металургијска индустрија, гвоздени лив, челик, машине, шине, груписана је нарочито на северо-истоку, Питсбург и Клевланд. Дакле како у по-

погледу агркултуре, тако и у погледу индустрије најјачи је северо-источни крај Сједињених Држава.

Трговина Сјед. Држава долази на треће место у свету. Њихов је извоз много већи од њиховог увоза. Обрт пре рата износио је око 15 и по милијарди динара. Захваљујући разноврсности својих производа, услед чега она задовољава унутарњу потребу, а и високим царинским ставовима извоз расте много брже од увоза.

Сјед. Државе у главном извозе хранљиве производе, било сирове, било прерађене, затим производе својих руд-

ника и фабрика. Први у главном иду у европске индустријске земље, а други и трећи у Јужну Америку и на Крајњи Исток.

Сировину (свилу, вуну, каучук) увозе из Јужне Америке, Аустралије и са Крајњег Истока; хранљиве продукте (кафу, шећер, вино) увозе из Јужне Америке и Француске; а фабрике производе (хемијске, памучне, свилене, париске) из Немачке, Енглеске и Француске.

Главна су пристаништа Сјед. Држава: Њујорк, Бостон, Нови Орлеан, Филадельфија, Балтмор, Сан. Франциско.

ЗА ПОДЕЛУ АУСТРИЈЕ

Лондон, 30. јула.

Посланик Брис држао је један политички говор у коме је рекао:

»И према жељи народности, који су под Аустријом и према обавезама Савезника, Аустрија се не може очувати. Распарчавање Аустрије значи остварење легитимних аспирација народа, који се боре за ослобођење своје браће.

У програму Савезника је и рестаурација Пољске и ослобођење Чешке, а то претпоставља поделу Аустрије. Најзад Немачка би била победилац у овом рату, ако би очувала интегритет аустро-угарске територије. Блок Хамбург—Цариград не може се срушити, док најпре не буде Аустрија срушена. Ето зашто је ослобођење народа под Аустријом најбитнији услов за победу.«

ДНЕВНА ПОЛИТИКА

Солиј, 30. јула

Две квалификације Хендерсенове, као члана енглеског кабинета и као секретара радничке странке, морале су једна другу да искључују од дана, када је радничка странка почела да се ангажује у послове, са којима се цела влада из основа не слаже. Хендерсон је путовао у Париз да с руским и француским социјалистима утврди споразум о сазиву савезничке социјалистичке конференције и да са њима испита позивхо-

ландско-скандинавских социјалиста на општу социјалистичку конференцију. Тај његов одлазак, као наговештавање новог политичког схватања код радничке странке, природно је изазвао дискусије у Доњем Дому, где су остали чланови владе били приметно равнодушни према свом колеги.

Хендерсон тврди да је његова странка била у пуној сагласности са владом још од маја 1915. То је истина, али је истина и то да до кабинета Лојда Џорџа очевидно не може имати одговорности ако је

дошло до неслагања. Јер је енглеска влада, пошто су циљеви исти а јасни, остала при истој политици, док радничка странка, при истим циљевима, као да начелно мења своју политику.

У таквом случају алтернатива је очигледна: Хендерсон ће морати да бира једну од две дужности: или ће остати члан владе или ће и даље бити секретар радничке странке. А може се сигурно знати да ће изабрати ово друго, јер би оно прво и привремено и ризично за њега било.

КЕРЕНСКИ

Керенски, који је по професији адвокат, популарисао се својим сјајним одбранама у политичким процесима и убрзо потом добио мандат у четвртој Думи и постао шеф једне социјалистичке групе. У Думи је увек био енергичан заштитник радничке класе и ватрен поборник за што бољу организацију одбране земље. У почетку 1915 захтевао је да се саучесници издајника Мјасоједова потраже и међу великодостојницима на двору, а новембра 1916 изјавио је куражно да је спас земље једино влада која би се ослањала на народ.

Имајући необично велику популарност међу сељацима и силну говорничку моћ којом је очаравао масу, Керенски је био једини у стању да после извршене Револуције обавести народ о његовим правима и дужностима што му је нарочито било поведено од Провизорне владе. Читав месец Керенски, апостол новог режима, држао је из дана у дан говоре пред хиљадама слушаљца и уносио сву своју гвоздену енергију и светлу интелигенцију у раду на консолидовању новог стања.

Његови колосални напори, несаломљива воља и истрајност, а с друге стране љубав масе и војске према њему дају наде

да ће данашња Русија, на чијем челу он стоји и која захтева рат до краја, победити и поред свих огромних и непојамних тешкоћа.

СУХОМЛИНОВ

Лондон, 30. јула.

„Њујоршком Хералду“ јављају из Петрограда: Последње припреме за процес против генерала Сухомлинова приводе се крају. Сведока ће бити око две стотине. Претрес ће трајати месец дана, и председаваће му сенатор Цагантерев.

ЈЕДАН СПОРАЗУМ

Женева, 30 јула

Дефинитивни споразум између Швајцарске и Немачке још није свршен, али је сигурно, да ће се потписати на овој основи: Немачка ће и даље извозити у Швајцарску 200.000 тона угља месечно; Швајцарска ће, за накнаду, одобрити својим главним банкама да — уз помоћ великих индустријалаца, који имају највећег интереса од увоза угља дају немачким банкама, увиду зајма са дугим роком, авансе од 25 до 40 милиона месечно. Конвенција ће трајати 9 месеци и према томе Швајцарски ће аванси износити 300 до 500 милиона франака.

Немачка је усвојила овакво решење, јер је постојала опасност да марка падне још више. Али компетентан свет уверава, да ће корист отуда бити само пролазна.

НА СУД

Атина, 30 јула.

После открића, које је изнео министар финансије Негропонтис о Скулудисовом и Гунарисовом тајном зајму у Немачкој, врло је вероватно да ће ова два бивша министра бити изведени пред нарочити суд, који је предвиђен грчким Уставом.

требало бар четврт часа, па да продефилије. Још једном се нађох очи у очи са оним човеком. Ја раздражен и бесан, он тих и љубазан стајао је у пози Родоског Колоса једном ногом на моје тубарозе а другом на моје љубичице, с рукама на куковима, ободом од шешира на очи, једно је око затворио а друго је са дивљењем управио на главни димњак. Рече ми онда, да у овом раду има таквог скупа околности, да мора човек бити срећан што живи. «Сами кажите, додаде, да ли сте икада видели чаробнији и заноснији приказ од осам громобрана заједно на једном димњаку? Одговорих, да се за сада ничега не сећам, што би као приказ то надмашило. Он примети, да по његовом мишљењу ништа на свету, сем ако не водопадни Нијагаре, не би се могло сматрати за веће њи у природним појавама. Ве што

би си још могло зажелети, рече он сасвим искрено, па да моја кућа буде мелем за очи, било би кад би удесио и други димњак, јер би на тај начин додао нешто изненађујуће овом приказу са разблажавајућим завршним дејством и које би разблажило оно нешто живље, што је произвео претходни државни удар. Запитах га, да ли је у каквој књизи научио да тако говори, и да ли бих и ја могао где год ту књигу набавити. Он се љубазно насмеши. Ништа, рече, сем тесног познанства са громобранима не може оспособити за умешну употребу његовог стила. Затим направи предрачун; још једно осам громобрана, да се намести овде онде по крову, било би — мислио је — потребно, а пет стотина стопа жица да би било довољно. Потом додаде, да су осам првих громобрана нешто претрчала његова пред-

виђања, да се тако изрази, и да је за њих требало нешто више жице, него што је био израчунао, око сто стопа. Одговорих му да сам у грдном послу и да бих желео, да се та ствар што пре сврши, те да се вратим раду. Он ми каза: «могао сам узети на себе да постројим ових осам громобрана и да радим мирно. Има људи, који би тако и урадили. Али не. Овај је човек стран за мене, и умрећу пре но да га оштетим. Нема довољно громобрана на овој кући. Али ја нећу изменити ништа на мом првом плану, нити што додати, па ма било само и један, пре но што поступим, као што желим да се и према мени поступи, и извештим тог господина. Странац, моја је дужност свршена. Ако немирни и дефлигистички гласник облака удари у вашу...» — «Доста, доста, рекох, метите осам нових, додајте пет

стотина стопа жице у дуплој спирали, урадите све потребно, али се умирите и сачувајте своја осећања на неком месту, где бисте их могли наћи помоћу речника. У осталом, пошто смо се сад сложили, ја се враћам мом раду.»

Мислим да сам остао овог пута добар сат за столом, покушавајући да се вратим на тачку, где сам био, пре но што ми је ток мисли био поремећен последњим прекидом. Али најзад, учини ми се, да успех, те се реших да продужим: — »мерим своје снаге на том великом питању, и најбољи међу њима имали су у њему достојног противника, противника који излази свеж и насмејан после сваког хватања у коштац. Славни Конфучије вели, да би више волео бити дубок економиста, него шеф полиције. Цицерон тврди на више места, да је политичка економија најпле-

менитија храна, којем се људски дух може хранити, и шта више, наш Гриле рекао је речима неодређеним али енергичним: »Економија...«

Овде ме човек громобрана позва. Сиђем у душевном стању, које је било слично нестрпљивости. Он ми рече, да би више волео умрети, него да ме узнемирава, али да кад већ једном ради један посао, и кад тај посао треба да буде извршен, рачунало се поште-но и мајсторски, и да је рад свршен, и да га умор принуђава да се мало одмори и да тражи разонођења, које му је толико потребно, и да је већ пошао да се одмори, кад, бацивши последњи поглед, примети да су му рачуни били погрешни, и да, ако њаиће непогода, ова кућа, за коју се он сада лично интересује, остане без ичега на свету сем својих шеснаест громобрана...« — »Оставите ме на миру,

КУРС О СРБИЈИ

Комитет за патронажу ђака странаца у Греноблу, у споразуму са ректором тамошњег Универзитета и Универзитетским Саветом, тражио је једног српског професора, који би на Универзитету одржао јаван курс о Србији. Ову дужност, и тешку и ласкаву, доделила је наша школска управа г. Светиславу Петровићу, професору гимназије, који је већ држао неколико конференција потпуно успешних и предусретнутих комплиментима са свих страна.

Прва је конференција била о односима између Француске и Србије кроз историју, о њиховом братству по оружју, о сродности између наша два народа. — Остале конференције биле су: о нашој народној и уметничкој поезији; о нашим ратовима, повлачењу, српском војнику; о српској души; о нашим националним аспирацијама.

Свака је конференција представљала једну хармоничну целину, излагана врло пробраним речима и била посећена од многобројне и отмене публике и већине професора Универзитета.

КРАТКЕ ДЕПЕШЕ

Јаш. — Г. Таке Јонеску доказује да је Немачка још првих дана јула 1914 знала тачан текст ултиматума, који је аустрија упутила Србији.

Париз. — «Њујоршки Хералд» добио је из Петрограда да вест, да уставотворна скупштина има да се састане у децембру, пошто је утврђени сазив за септембар био само концесија учињена максималистима.

викнух, метите их стопедесет! Метите их и на кујну! Метите дванаест на амбар, два на куварницу! Посејте их по овој несрећној кући, док не добије изглед поља засађених шећерном трском, поцинкованим, са дуплом спиралом и врховима посребљеним! Ајде! Па онда употребите сав материјал, који вам падне шака. Кад не будете више имали громобрана, мећите машинске полуге, клипове, ограде са басамака, — ма шта било, што може само да задовољи ваш црни апетит за вештачким украсом. Али дајте мира мом раздраженом мозгу и одмора мом растргнутом срцу!»

Сасвим миран — једва ако је показао љубазан осмејак — овај човек са бронзаним срцем, просто засука брижљиво рукаве и помену, да ће му се једва једном сад испунити жеља. Има већ три часа од тада. И ја се још питам,

ИЗ ДОЊЕГ ДОМА

Атина, 30 јула

«Кестија» има извештај из Лондона, да је у Доњем Дому један посланик ставио питање влади, да ли сматра да би било корисно дати званична о-

ЗВАНИЧНИ ИЗВЕШТАЈИ

ФРАНЦУСКИ КОМИНИКЕ

Извештај од 14 сати. — Наше трупе су у области Фоје одбациле Немце са највећег дела оних елемената, које су били узели у ноћ између четвртка и петка. Французи су добили 15 заробљеника. На југу од Аје, једним сјајно вођеним нападом, Французи су успели да загосподаре једним важним положајем, који су Немци чврсто држали. Француске трупе су одбиле више противнапада и сачувале су све положаје, добивши још 10 заробљеника.

У Шампањи, у пределу Карније, Немци су, после артилеријске припреме извршили у исти мах више напада на фронту од 3 километра. Источно и западно од овог брда Француска ватра потпуно је зауставила немачке јуришне таласе, наневши непријатељу озбиљне губитке. Северно од Корнијеа, Немци су успели да продру у истакнуте француске линије, али су Французи, једном енергичном офанзивом, повратили изгубљени терен, осим једног дела од 50 метара, који још држе Немци. У облати Каск, једна француска патрола разбила је једно одељење, које је радило на утврђивању.

Немачки аероплани су јуче бомбардовали Нанси. Жртва нема; штета је незнатна.

да ли сам се довољно умирио, да бих говорио о племенитом предмету политичке економије. Не могу да се уздржим, а да не покушам. То је једина ствар, која ми лежи на срцу. То је, у свој људској филозофији, најдража брига мојих мисли.

ПИСМА ИЗ СРБИЈЕ

У војној пошти Врховне Команде налазе се писма и карте из Србије за ова лица:

Радисав Вучковић од Љубе из Лапова

Радован Буковчић од Милево из Врела код Уба

Радомир Р. Васић од Лепосаве Ж. Вујичић из Београда

Александеу Бошковић од Стевана

Живко Божовић од мајке Драгиње из Крагујевца

Александер Балић од Руже из Београда

Андра Бирдић од Иване из

бавештења, на тајној седници, о резултатима Савезничких конференција, које су се односиле на балканска питања као и на енглеску политику на Истоку.

Г. Бонар Ло одговорио је у име владе, да још није довољно спреман да прими такав предлог.

Извештај од 23 сата. — У Белгији је артилеријска ватра била врло јака целог дана. Северно од Сен Кантена заустављен је један непријатељски покушај напада на наше положаје источно од Фајеа.

У Шампањи у области Мона нешто је ослабљена обострана артилеријска ватра. Прошле ноћи Немци су, на сектору Корније, два пута нападали француске ровове. Нападаци, ухваћени под француску ватру, морали су се повући у своје раније ровове. Други покушаји код брда Блон прошли су исто тако. На осталом делу фронта артилеријска борба с прекидима.

Два немачка аероплана оборена су у петак, а два су јако оштећена и принуђена да се спусте. Француска авијатика за бомбардовање извршила је две операције. Много бомби бацено је на авијатичарски терен у Шлебштату и на бараке у Утхилсту.

СРПСКИ ЗВАНИЧАН ИЗВЕШТАЈ

Солун, 30. јула.

28 Јула ништа важно. Наши авијатичари бацали су више бомби дуж фронта.

Лондон. — Хендерсон је поднео оставку у ратном кабинету Оставка му је уважена.

Баничине

Михаило Стојановић железничар од Ђорђа из Београда
Аксентије Бојић од Софије из Београда

Благоје Божић од севере Раде из Кранђеловца
Борисав С. Благојевић од Светозара Прокић из Јагодине
Глиша Бујошевић од Петрије из Београда

Петар Вуловић од Михаила Врачарића из Бадовинаца

Павле Васић од Јованке
Петар Вићентијевић од Милована из Драгосаве

Филип Васић од Милице из Београда.

Јеротије Васић од Илије Цветковића, с. Милатовац.

Петар Вилотијевић од Персе, Станице и Јеле, Б. Башта.

Чеда Вучићевић од Аћима Шкулића, Шабац.

Ђура Вукашиновић од Милево, Рипањ.

Михаило Васарић од Данице, Обреновац.

ДНЕВНИ ДОГАЂАЈИ

ПЉАЧКА

Распродаја упљачканих ствари из Србије врши се у Бугарској и даље. Не стидећи се такве врсте послова, званична је бугарска чак основала и једну институцију, под насивом «Државно Слагалиште», које има за задат да продаје упљачкане ствари из Србије.

Бугарски лист «Народни Права» орган бугарске владе, од 20 јуна, доноси белешку, да ће Државно Слагалиште 23 јуна, на пијаци

»Славејков» јавно продавати: сребрне ствари гласовире, разне тканине, чоју и тако даље.

У ЧАСТ ЕСАД ПАШЕ

Француски предсавник код арбанске владе граф Фонтне давао је прексиноћ ручак у част Есад паше. На ручку су били арбански министри унутрашњих и спољних послова, српски отправник послова г. Гавриловић, Француски конзул г. Грајевски и отправник послова у руском конзулату г. Климент.

НАЈНОВИЈЕ ВЕСТИ

Лондон. — Подбор енглеске странке рада спремио је један извештај, који ће бити предат савезничкој конференцији и интернационалној конференцији у Штокхолму. У тој представи се каже између осталог: Први услов да се мир потпише мора бити поправка штете, нанесене Белгији, Рестаурација Србије и Румуније. Решење балканског питања једном међународном комисијом на основи потпуно слободног народног опредељивања што се тиче његове судбине. Враћање Алзаса и Лорена Француској.

ЛОНДОН. — Британска странка рада изгласала је јуче, са милион и 856 хиљада гласова против 550 хиљада, резолуцију да се пошљу делегати у Штокхолм. У резолуцији је условљено да конференција има чисто конзултативан карактер Р.

ПАЗИЗ. — Огроман пожар уништио је позориште Капитол у Тулузи, један од врло важних споменика. Енергичним радом на локализовању пожара успело се да од њега изгори само позориште а општинска кућа и музеј спасени су. Р.

Париз. — Према једном телеграму из Амстердама, белгијски и италијански социјалисти су нудили да иду на конференцију у Штокхолм.

Париз. — Генерал Першинг посетио је америчке логоре, који се налазе на француској бојишној зони. Он је одушевљен учињеним напретком. «Организација америчке војске на француском фронту, узјавио је он, завршена је брзо. Радови у пристаништима и на искрцавању на добром су путу, железнички материјал стиже брзо.» Першинг је тражио од америчке владе да америчку војску створи по француском моделу Пуркови би имал по 3.000 људи а не 18.000, Р.,

Париз. — После политичке конференције француске социјалистичке странке код Алберта Томе, састао се увече административни одбор, који је примио знању одлуку енглеске странке рада о учешћу на конференцији у Штокхолму. У одбору су измењена гледишта о мандату који ће се дати делегатима и одређивању делегата. Дискусија ће се наставити на једној од доцнијих седница.

Милан Вељковић од Драгиње, Крушевац.

Мизоје Васићевић од Миланка Митровића, Краљево.

Миладин Вујичић од Милево Максимовић, Парцане.

Милутин Вићентијевић од Житке Стефановић, Болеч.

Миодраг Васићевић од Војислава Срећковића, Ботуње.

Марјан Вујић од Неца Самуилијевић, Београд.

Милојко Васић од Марије из Чачка.

Михаило Вуксановић од Милована Прељина.

Милосав Васић од Милице Џелебчић. Пожега.

Милан Видаковић од Вула из Ивањице.

Милован Вукосављевић од Милево Крушевац.

Милош Вукосављевић од Василија Игњатовића Ковиљача.

Маринко Вићентијевић од Гаврила, Мioniца.

Младен Д. Величковић од Димитрија, Багрдан.

Милутин Вранић од Новке Јаворац, Чачак.

Милан Вучичић од Јулке Пауновић из Жича.

Миливоје Вучковић од Петра из Багрдана.

Милорад Васић од Јане из Крушевца.

Мирко Вујовић од Добриле Нешић из Јагодине.

Мијушко Вуковић од Црвеног Крста из Крагујевца.

Милија Вучетић од Ангелине с. Врба, Краљево.

Мијаило Вучић од Стане Јевремовић, Ракитово.

Милован Вучићевић од Божане из Петропоља.

Матеја Влајић од Анђелије с. Жарково.

Сима Вуковић од Милуна Митровића из Крушевца.

Младен Вујић од Милоја из Шапца.

Писма и карте ових лица означена су под бројем 2629 до 2779.

СРПСКО ТРГОВАЧКО ДРУШТВО А. Д. СОЛУН

УЛИЦА ПОБЕДА БРОЈ 11 — НА КЕЈУ ДО БИОСКОПА „ПАТЕ“

Обавља све банкарске, трговачке и транспортне послове.

Врши обичне и телеграфске новчане исплате.

Врши на својој благајни мењање — размену свих новчаних монета по повољним дневним курсевима.

Прима транзитну робу у своје транзитне магацине — антрпоте у Солуну.

Прима новац на штедњу и чување.

Обавештења бесплатно.

У П Р А В А.

СРПСКИ ДУВАН — СРПСКИ ДУВАН КОСТА ЧОМИЋ И ЛЕОН СТАВРИЋ КОД „СРПСКОГ ВОЈНИКА“

ИГЊАТИЈЕВА БР УЛ. 133 (преко пута покр. чарш. до трамв. стан.)

Препоручује своје велико стовариште

*** СРПСКОГ ДУВАНА ***

и циг.-пап. свију врста, које продају по најбољим условима

Поред дувана у радњи се може добити и колонијалне робе као: шећера, кондезованог млека, разних конзерви, и т. д.

Зато се препоручује српским војницима — куририма — да неизоставно сврате у нашу радњу где ће моћи да се снабду свима потребама по најумеренијој цени.

Купцима дувана даје се проценат по погодби.

Част нам је ставити до знања српској војсци и српској публици, да смо у Солуну, морско пристаниште — кеј, улица Ники 35, отворили

СРПСКУ РЕСТОРАЦИЈУ

БЕОГРАД

где се кувају само српска јела, а нарочито недељом српска гибаница.

Потрудили смо се и набавили чиста природна вина талијанска, француска и грчка, такође и француски и грчки коњак.

Јела чиста српска са свињском машћу.

Препоручујући се српској војсци и публици, молимо је за посету.

С особитим поштовањем,

Ђира Васић трг. Београђанин

Васа Златаревић, ресторатер

РЕСТОРАН „КОЛУМБО“

— СОЛУН —

Улица КОЛУМБО број 13,
— до Главне Интендантуре.

Препоручује српској војсци, а нарочито онима, који долазе са положаја, своју одличну српску кујну у којој се кувају само српска јела и то на чистој свињској масти.

Увек има врло доброг хладног црног и белог вина. —

За посету моли

ЂУРА ЈОВАНОВИЋ, угоститељ

ФОТОГРАФ

МИЛАН КРЧМАРЕВИЋ :: СОЛУН

ХОТЕЛ ПАРИЗ — СОБА БР. 55.

Јавља српској публици да врши СЛИКАЊЕ преко целог дана у хотелској башти по умереној цени. Нарочито се скреће пажња српским војницима, да је сликање на дописним картама врло солидне израде.

СРПСКА КЊИЖАРА М. РИСТИВОЈЕВИЋА

УЛИЦА НИКИ 35, — ПОРЕД МОРА

Препоручује српске књиге:

„Лазарица“, народна епopeја у 24 песме, др. 3; „Југославија“ Др. 2.50; „Песме бола и поноса“ Др. 2.; „Венеричне болести“ Др. 2.—; „На капији будућности“, превод са француског Др. 1.50; „На помолу“ Др. 1.50; „Ружа“ Др. 1.50; „Божур“ Др. 1.50; „Косово“, нар. песме Др. 1.—; „Сећање на отаџбину“ Др. 1.—; „Ратне песме“ Др. 1.; „Цвеће“ Др. 0.70; „Са српског фронта“ Др. 0.50; „Беседе игумана Методија“ Др. 0.50; „Антихрист“, интересантно пророчанство Др. 0.40; „Робовање“ Др. 0.30; „Мишарска победа“ Др. 0.30; „Свеске Тајне превратне организације“; „Српски календари“ 0.40. Речнике Стевовића: у фином повезу од платна српско-француски Др. 6., француско српски Др. 6.—, повезани уједно Др. 10; мали цешни фотографисани у истом повезу српско-француски Др. 3, и француско-српски Др. 3. Граматике Петровића, оригиналне, метода Гаспај-Ото Саурер, српско-енглеске Др. 7, српско-италијанске Др. 7. Учитељ енглеског језика од Борђа Петровића, у тврдом повезу Др. 5, а у меком повезу Др. 3. Речник: српско-енглески и енглеско-српски повезан уједно у тврдом повезу, од Луја Кана, Др. 4.50. Речник: за почетнике српско-француски и француско-српски од Серафимовића, Др. 1.50. Дописне карте: са сликама повлачења српске војске кроз Албанију, колекција 8 комада Др. 1. Романи: „Хаџа“ од Сјенкјевића, у српском преводу, Драхма 3.—.

ТАЛИЈАНСКИ МАГАЦИН

У УЛИЦИ ФРАНК 32

Отворен је талијански магацин и снабдевен војничким потребама — профитантом.

Продаја искључиво савезничким трупама.

ПРОДАЈА У ТАЛИЈАНСКОЈ МОНЕТИ
а у осталој по курсу.

— УЛИЦА ФРАНК БР. 32 — СОЛУН —

ЈЕДИНА СРПСКА БЕРБЕРНИЦА

ЂУРЕ ПОПОВИЋА

У УЛИЦИ КОЛУМБО БР. 18 :: СОЛУН

Препоручује се сваком брату Србину као најолиднија, к ко у погледу рада тако и саме чистоће. Посао се обавља брзо и лако по најновијим хигијенским прописима и правилима.

Моли за посету

Ђура Поповић, берберин.

ПРОДАЈА ДУВАНА

УЛИЦА АЛЕКСАНДРА ВЕЛИКОГ БРОЈ 4.

У БЛИЗИНИ ХОТЕЛ „ТЕЛЕГРАФ“ И ВОЈНЕ ЗАДРУГЕ

Отворио сам прод. вницу срп. кол. дувана цигарета и цигар папира, исте продавају искључиво српској војсци и српском живљу. Стога скрећем пажњу свима вајним куририма, који долазе у Солун ради снабдевања намираницама и дуваном, да изволе посетити моју продавницу ради набавке дувана, где ће добити велики рад брт (од 50 до 100 динара 8 од сто, преко 100 динара 10 од сто, преко 500 динара и више по погодби).

У мојој радњи може се вршити промена новца са најповољнијим курсем.

Увек свој своме!

Споштован ем
Риста К. Стајић
трг. из Вране